2000

2209-ԱՀ

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ.

Համաքեցեալ յուսմանէ բանասիրի համառօտաբար վասն մանկանց անվարժից և Թերավարժից:

Եւ զերրորդն տպագրութեամբ ՚ի լոյս ածելեալ հրամանաւ նորին տն Յովսեփայ Արքեպ. Արղ. Եպիսկոպոսի ու ազգապետ Ռուսաստանի:

՚Ի Հայրապետութեան Տն Ղուկասու Սրբազնասուրբ Կաթուղիկոսի ամենայն Հայոց:

Յամի Տն 1782. ՚ի Յունվարի 6:

Ծախիւք և Տպիւք նորին պարոն Գրիգորին:

՚Ի ՍԱՆԿՏՊԵՏՐԲՈՒՐԳ.

ԱՌԱՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Ըսկըսանիլ այս տետրա կիս·
Նախ պարտիս դու որ ուսա նիս·
Հարկաւորըն քրիստոնէ ից·
Թէ զի՞նչ է կամ՝ և թէ քա նիս։
Երեք մասո՛նք են հաւա տոյ·
ըռումըն Աստուածայի՛ն դը րոյ·
լաւապէս միշտ ուսանե լով·
ուրիշ ուրիշ ճանաչե լով։
Առաջի՛ն մասն է այս յայտ նի·
ուղղափառացըս պաշտե լի·
երեք անձն և մի բընու թիւն·
ածութեամբըն միա կի։
Երկրորդըն մարդեղու թեան·
առնուլ մարմին մեր բընու թեան·
զոր անձնաւապէս միա ցոյց·
բանըն Ած իւր էու թեան։
Նաև երրորդն եկեղեց ւոյն·

սըր

Գրադարան
ՉԵՐԵՂԱՆ
ՀԱՆԴՎԱԾ
կպչուն ...
1485-2005

սրբազնակատար խորհր   դոյն.
եօթըն կարգաւ ձայնաչե   լոյ։
սրբազնից իմանա   լոյն։
Այս երկիցս որ տեղակա   ցար.
սուրբ գրոց լուսաւորե   ցար.
Ճշմարիտ հաւատացե   լոց։
խնկապէս շարայարե   ցար։
Թէպէտ 'ի հնոցն էր արա   րեալ.
բայց երկարապէս շարադ-   րեալ.
զայս կարճառօտ հաւաքե   ցաք։
դիւրաւ լիցի 'ի միտ առ   նել։

Ս[illegible] հրաշագործն՝ և [illegible] մանուկ,
Կ՛ ընդ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]։
Զի [illegible] ծառայ՝ և համայն տէր մանուկ,
[illegible] [illegible] ՚ի ձեռաց [illegible] Բանն։

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ
Քրիստոնէական:

Մասն Առաջին:

Հարց.

Դու քրիստոնեա՞յ ես:

Պատ. Այո՛ քրիստոնեայ եմ շնորհօքն Ք՟սի:

Հարց. Զի՞նչ է նշանն քրիստոնէից:

Պատ. Սուրբ և պատուական խաչն Ք՟սի:

Հարց. Խաչակնքեա՛ զի ուսանեմ թէ որպէս խաչակնքես:

Պատ. ✠ Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ:

Հարց. Ո՞վ ստեղծ ըզ քեզ:

Պատ. Ա՟ծ ամենակարողն:

Հարց

Հարց. Վասն է՞ր ստեղծ.

Պատ. Վ͞ն այն՝ զի զինքն ճանաչիցեմ և զկամքն կատարիցեմ. և վերջապէս արքայուե͞ն արժանաւորիցիմ։

Հարց. Զի՞նչ է Ա͞ծ։

Պատ. Է՛ ստեղծօղ երկնի և երկրի երևելեաց և աներևութից։

Հարց. Ա͞ծ քանի՞ է։

Պատ. Մի է։

Հարց. Ա͞ծոյն անձինք քանի՞ք են։

Պատ. Երեք են։

Հարց. Երեք անձանց անուանքն զի՞նչ են։

Պատ. Միոյն անուանն՝ Հայր է, երկրորդին՝ Որդի է, և երրորդին՝ Հոգի Սուրբ։

Հարց. Ուրեմն Հայր Ա͞ծ՞ է։

Պատ. Այո Ա͞ծ է։

Հարց. Որդին Ա͞ծ՞ է։

Պատ. Այո Ա͞ծ է։

Հարց. Հոգին Ս͞բ Ա͞ծ՞ է։

Պատ. Այո Ա͞ծ է։

Հարց. Ապա ուրեմն երեք ա͞ծք են։

Պատ. Ո՛չ երեք ա͞ծք են, այլ մի ա͞ծ և երեք անձինք։

Մասն Երկրորդ:

Հարց.

Այս յերից անձանց ո՞ր անձն մարդացաւ:

Պատ. Միայն որդւոյ անձն մարդացաւ:

Հարց. Մարդացաւ ասելն զի՞նչ ասել է:

Պատ. Մեզ նման կատարեալ մարդ եղեւ ասել է. մարմին առնելովն ՚ի մաքուր յարենէն կուսին մարիամու:

Հարց. Մարմին առնօղն ո՞վ է:

Պատ. Բանն Ած որ է, միածին որդին:

Հարց. Յորո՞ւմ աւուր էառ զմարմին:

Պատ. ՚Ի յեօթն ապրիլի ամսոյ՝ որ է օր աւետման:

Հարց. Զի՞նչ է առեցեալն:

Պատ. Հոգի, միտք, և մարմին. որք են մարդկայինք:

Հարց. Զիա՞րդ առօղն և առեցեալն լինին մի անձն և մի բնութիւն:

Պատ. Քանզի բանն Ած այնպէս միաւորեաց ը̄ անձին և բնութեան իւրում զմարդկութիւն՝ ոպ մարմին մեր մի

աւորեալ է ընդ հոգւոյ մերում, և մի բնութիւն եղեալ է ընդ Նմա առանց շփոթման։ Սոյնպէս և մարդկութիւն միաւորեցաւ ընդ անձին և ընդ բնութեան բանին այ, և մի Ածամարդկային բնութի եղև ընդ Նմա, առանց շփոթման և առանց փոփոխման. ըստ վկայեն սբ հարքն Աթանաս, Կիւրեղ և այլք։

Հարց. Յս անուն զի՞նչ ասել է։

Պատ. Փրկիչ ասել է. զի փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց սատանայի, և 'ի տանջանաց դժոխոց։

Հարց. Քս անուն զի՞նչ ասել է։

Պատ. Օծեալ ասել է, վս զի բանն Ած մարդացեալ օծեցաւ 'ի հօրէն այ Հոգւով սրբով. ըստ Պետրոս Առաքելոյն ասացման. Գործ. Ժ։

Հարց. Տէր մեր Յս Քս յորժամ աւուր ծնաւ։

Պատ. 'Ի վեցում աւուրն յունվարի ամսոյն։

Հարց. Ո՞ւր ծնաւ։

Պատ. 'Ի բեթղեհէմ քաղաքի 'ի մսուրն անբանից։

Հարց. Յումմէ՞ ծնաւ։
Պատ. ՚Ի կուսէն Մարիամու. որպէս ՚ի վերն ասացաւ։
Հարց. Մարիամ ա՟ծածինն կոյս մնա՞ց յետ ծնանելոյն։
Պատ. Այո, վ՟ զի անսերմն յղացաւ, և անապականաբար ծնաւ. վ՟ որոյ յետ ծնանելոյն կոյս մնաց։
Հարց. Ք՟ս ըստ ա՟ծութե՟ն ծնեա՞լ էր ՚ի հօրէ։
Պատ. Այո ծնեալ էր։
Հարց. Ըստ մարդկութեանն ծնա՞ւ ՚ի մօրէ։
Պատ. Այո ծնաւ։
Հարց. Առաջին ծնունդն ո՞րպէս էր։
Պատ. Անժամանակ և անմարմին ծնունդ առանց մօր։
Հարց. Երկրորդ ծնունդն ո՞րպէս էր։
Պատ. Ժամանակեայ. և մարմնով ծնունդ առանց հօր։
Հարց. Քանի՞ ամաց էր Ք՟ս, յորժամ եկն ՚ի մկրտութի՟։
Պատ. Երեսնամեայ էր, ը՟ վկայութե՟ն Ղուկասու աւետարանչին։
Հարց. Յորո՞ւմ ամսոյ մկրտեցաւ։

Պատ

Պատ. 'Ի վեցն յունվարի ամսոյն․ յորում աւուր ծնեալ էր 'ի կուսէն, ծը-նաւ մկրտութբ և 'ի յորդանանէ յօրինակ մեզ. և զի երկոքին ծը-նունդք են, թէպէտ և զանազա-նեալք են 'ի միմեանց խորհրդե-ամբ և ժամանակաւ, այլ միայն բազում՛ ոք հարք, մանաւանդ ընդ Ներսես Շնորհալի Հայրապետն մեր կլայեցի:

Հարց. Յումմէ՞ մկրտեցաւ Քս:

Պատ. 'Ի յօհաննէ որդւոյն զաքարիայի և եղիսաբեթի:

Հարց. Ո՞ւր մկրտեցաւ:

Պատ. 'Ի գետն յորդանան:

Հարց. Զի՞նչ սքանչելիք եղեն անդ:

Պատ. Հայրն ամենակալ ձայնիւն, և Հո գին որ իջմամբն, յայտնեցին զքի ածութիւն: վն որոյ օր ծննդեանն, կոչի և օր յայտնութե:

Հարց. Քս քանի՞ տարի շրջագայեցաւ 'ի վերայ երկրի:

Պատ. Երեսուն և երեք տարի և կէս:

Հարց. Այնքան ժամանակ զի՞նչ արար:

Պատ. Ուսոյց հետեւողաց իւրոց՝ զճանա-

պար

սրբոյն ճշմարտութեան ։

Հարց. Յետ այնքան ժամանակի կատարմանն զի՞նչ արար ։

Պատ. Եկն կամաւ ՚ի չարչարանս, խաչեցաւ, և մեռաւ վն մեր ըստ առաքելոյն, թէ քն մեռաւ վն մեղաց մերոց, և այլն ։

Հարց. Ո՞ւր խաչեցաւ և մեռաւ ։

Պատ. ՚Ի լեառն գողգոթայ. մերձ ՚ի քաղաքն երուսաղէմ ։

Հարց. Ընդէ՞ր մեռաւ ։

Պատ. Վն փրկութեան մերոյ ։

Հարց. Յորո՞յ վերայ մեռաւ ։

Պատ. ՚Ի վերայ խաչափայտին ։

Հարց. Եթէ քն ած էր զիա՞րդ մեռաւ ։

Պատ. Ո՛չ ասեմ թէ ածային բնութե՛ն մեռաւ. այլ առեցեալ մարմնոյն այսինքն անձնաւորելի մարդկութե՛ն. վն որոյ և ասի ած խաչեցաւ և մեռաւ ։

Հարց. Զկնի մահուանն զի՞նչ արարին զմարմինն Քնի ։

Պատ. Առին ՚ի խաչէն. և եդին ՚ի նորաձոր գերեզմանի անբաժանելի ածութեամբն ։

Հարց

Հարց. Քանի՞ օր մնաց ՚ի գերեզմանի։
Պատ. Երեք օր։
Հարց. Ո՞ւր էջ ՚ի դժոխս։
Պատ. Բանական հոգւովն։
Հարց. Յորժամ էջ ՚ի դժոխս զի՞նչ արար։
Պատ. Աւերեաց զդժոխս և ազատեաց զհոգիսն որք էին ՚ի բանտին։

Մասն Երրորդ.

Հարց։

Մի՛ եկեղեցի ասելն զի՞նչ ասել է։
Պատ. Եկեղեցին է ժողովումն ամ՟ հաւատացելոց քրիստոնէից. որք մկրտեալք են յանուն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։
Հարց. Զի՞նչ է խորհուրդ եկեղեցւոյ։
Պատ. Է՛ ազատութիւն հոգևոր.
Հարց. Քանի՞ք են։
Պատ. Եօթն են։
Հարց. Զի՞նչ են։
Պատ. Մկրտութիւն. Դրոշմ. Հաղոր-

դութի· Ապաշխարութի· Պսակ·
Ձեռնադրութի · և Վերջին օ-
ծումն ։

Հարց· Մկրտութիւն զի՞նչ է ։
Պատ· Է՛ լուացումն արտաքին մարմնոյ
և մաքրումն ներքին հոգւոյ և ա-
զատութի յսկզբնական մեղաց ։

Հարց· Դրոշմն զի՞նչ է ։
Պատ· Է՛ հաստատութի խորհրդ. 'ի
հաւատս քրի, և կնիք Ճանաչման·
որ տուեալ լինի առ 'ի զօրացուցա-
նել· և քաջացուցանել զմարդն· և
լինել զինուոր Քրի ։

Հարց· Հաղորդութիւն զի՞նչ է ։
Պատ· Է՛ մարմին և արիւն տն մերոյ յսի
քրի· և կերակուր հոգևոր, որ և
վերջապէս տայ մեզ ժառանգել
զկեանս յաւիտենականս ։

Հարց· Ապաշխարութիւն զի՞նչ է ։
Պատ· Է՛ զանցեալ չարիսն լալ, և զլալի
իրս մի ևս գործել կամ դարձու-
մն 'ի մեղաց, և գտանել վերստին
զկորուսեալ շնորհսն ։

Հարց· Քահանայութիւն զի՞նչ է ։
Պատ· Է՛ հոգևոր իշխանութի իմն որով

կար

կարօղ է մատուցանել զպատարագ.
նաև զայլ խորհուրդս կատարել։

Հարց. Պսակն զի՞նչ է։

Պատ. Է՛ խորհուրդ եկեղեցւոյ, որ ՚ի բաց բառնայ զշնութիւն և զպոռնկութիւն. և ամուսնացեալսն կապակցօք կապէ զայրն, և զկինն ընդ իրեարս մի միութեան խորհրդոյ. ծնանիլ և սնուցանել զորդիս ՚ի պաշտաման Այ։

Հարց. Զի՞նչ է վերջին օծումն։

Պատ. Է՛ խորհուրդ եկեղեցւոյ, որ կացուցեալ է առ ՚ի սրբել զներելի մեղս։

Հարց. Եկեղեցին մեր ունի՞ զխորհուրդս զայս։

Պատ. Այո ունի. բայց ՚ի մկրտութեն է զերեքինն տայ ամ մկրտելոց.

Հարց. Վասն է՞ր այսպէս։

Պատ. Վս զի կացուցեալ էր խորհուրդս այս ՚ի սրբել զներելի մեղս, որոց խոստովանութիւն զմահացուցանն։ իսկ ոմանք այսու յուսով զխոստովանութիւն բառնային, այն այլ որք ոմանք բարձեալ էին։ ուստի հարկ եղև սրբոց հարցն մերոց՝ կցել զա է զերեքինն։ զի մի այսու յուսով

բար

բարձեալ լինի խոստովանութիւն:

Հարց. Գո՞յ այլ ևս պատճառ, յաղագս կցելոյ զսա ընդ դրոշմին:

Պատ. Այո, 'ի բազմին թագաւորութեան մերոյ, ազգք մեր տարագրեալք և զեն յաշխարհէ մերմէ ընդ այլազգս. և բազումք 'ի մէջ գերութեան 'ի ձեռս անհաւատից՝ մեռանէին առանց քահանայի. վն այսորիկ սահմանեցին սբ. հարքն մեր 'ի միաւորութեան Ե. դրոշմին աւագ զօծումն այս, զի մի զրկեսցին 'ի սմանէ. այլ իբրև զեղ նախապահպանողական՝ ամենեքեան ունիցին առ ինքեանս:

Հարց. Զի՞նչ է վերջին օծումն քահանայից:

Պատ. Է՛ պատիւ քահանայութեան կարգի:

Հարց. Ուստի՞ առեալ է եկեղեցին մեր զայս:

Պատ. 'Ի սբյն Դիոնէսիոսէ արիոպագացւոյ, որ 'ի մէջ գրքին յաղագս եկեղեցական քահանայապետութեան 'ի գլ. Է. 'ի մասն, Գ, ասէ. թէ առաքելական աւանդութիւն էր զոր

բա

բազում ննջեցայլն օծանել։

Հարց. Առաքինութիւնն զի՞նչ է։

Պատ. Է՛ ունակութիւն մտաց զոր ընդունի հոգին, և լինի բարեգործ։

Հարց. Քանի՞ք են։

Պատ. Եօթն են։

Հարց. Ո՞րպիսիք են սաս զոր լսեմ։

Պատ. Հաւատ. Յոյս. Սէր. Արիութիւն. Արդարութիւն. Խոհեմութիւն. և Ողջախոհութիւն։

Հարց. Հաւատն զի՞նչ է։

Պատ. Է՛ պարգև մի հեղեալ 'ի մեզ յԱյ, զի նովաւ ճանաչեմք զԱծ ամենազօր և ստեղծիչ լեալ։

Հարց. Յոյսն զի՞նչ է։

Պատ. Յոյսն է ստոյգ ակնկալութիւն հանդերձեալ բարեացն. որ տալոց է ած յաւուրն հատուցման։

Հարց. Սէրն զի՞նչ է։

Պատ. Է՛ ունակութիւն մտաց. որով սիրեմք զԱծ վասն բարերարութեան. և զընկերս մեր հաւասար մեզ վս աստուծոյ։

Հարց. Արիութիւնն զի՞նչ է։

Պատ. Է՛ ընդդէմ լինել փորձութեանց աշ-

խարհի. և դժուարին կրիցն համ-
դուրժելի:

Հարց. Արդարութիւնն զի՞նչ է:

Պատ. Է՛ հաւասարաբաշխութիւն ՚ի հոգի և ՚ի մարմին, և ոչ իւրացուցանել զինչսն այլոց յինքեան:

Հարց. Խոհեմութիւնն զի՞նչ է:

Պատ. Է՛ ընտրութիւն առնել ՚ի մէջ բարւոյ և չարի չխաբել զոք և չխաբիլ յումեքէ:

Հարց. Ողջախոհութիւնն զի՞նչ է:

Պատ. Է՛ ՚ի բաց մերժել յինքենէ զամենայն մարմնական հեշտութիւնս և ցանկութիւնս որք պատահին:

Հարց. Քանի՞ք են պարգևք հոգւոյն սրբոյ:

Պատ. Եօթն են. ա, Իմաստութի. Հանճար. Խորհուրդ. Զօրութի. Գիտութի Այ պաշտութի. և երկիւղ այ:

Հարց. Քանի՞ք են գործք ողորմութեան որ ՚ի յիշատակ գան յաւուրն դատաստանի:

Պատ. Եօթն են. այսինքն:
Կերակրել զքաղցեալս:
Արբուցանել զծարաւեալս:
Զգեցուցանել զմերկս:

Ժ

Գրադարան
1485-2005

Ժողովել զօտարս ։
Տեսանել զհիւանդս ։
Այց առնել բանտարգելոց ։
Թաղել զմեռեալս ։
Այսոքիկ են մարմնաւոր ողորմութիւնք։

Հարց. Գո՞ն և հոգևոր ողորմութիւնք ։

Պատ. Այո՛ կան այլ և եօթն հոգևոր ողորմութիւնք, այսինքն.
Խրատել զերկմիտսն.
Առաջնորդել տգիտաց.
Կշտամբել զմեղաւորս.
Մխիթարել զտրտմեալս.
Թողուլ զպարտս.
Յանձն առնուլ զվիշտս.
Աղաչել զա̅ծ վ̅ս կենդանեաց և մեռելոց, և վասն մեղաց։

Հարց. Քանի՞ք են օրինացն բանք. կամ 'ի ձեռն որո՞յ ետ Ա̅ծ զնոսա։

Պատ. Տասն են բանք օրինացն ա̅յ, և 'ի ձեռն Մովսէսի ետ 'ի լեառն Սի-նայի։

Հարց. Ասա մի ը̅ս միոջէ զի գիտացից։

Պատ. Առաջինն՝ Ես եմ Տ̅ր ա̅ծ քո. և մի եղիցի քեզ այլ ա̅ծ բայց յի-

նէն

նէն • և մի՛ դիցես զանուն տ̃յ քոյ 'ի վերայ սնոտեաց: Երկրորդն՝ մի՛ արասցես քեզ կուռս ե̃ւ ա̃մի նմանութիւն • յերկինս 'ի վեր, և յերկիր 'ի խոնարհ: Երրորդն՝ Յիշեա՛ զի սրբեսցես զօր շաբաթուն, որ մեզ կիրակի: Չորրորդն՝ Պատուեա՛ ըզհայր քո և զմայր քո: Հինգերորդն՝ Մի՛ սպանաներ: Վեցերորդն՝ Մի՛ շնար: Եօթներորդն՝ Մի՛ գողանար: Ութներորդն՝ Մի՛ սուտ վկայեր ընկերի քումմէ: Իններորդն՝ Մի՛ երդնուր սուտ յանուն տ̃ն տ̃յ քոյ: Տասներորդն՝ Մի՛ ցանկանար կնոջ ընկերի քոյ• և մի՛ տան նր̃• և մի՛ ընչից նր̃• և մի՛ ա̃մ իրաց որք նր̃ իցեն:

Հարց• Քանի՞ք են ազգք մեղաց:

Պատ• Երկու, այսինքն• Սկզբնական• և ներգործական:

Հարց• Զի՞նչ է սկզբնականն• և զի՞նչ ներգործականն:

Պատ• Սկզբնականն 'ի հօրէն մերմէ ադամայ սերեալ ունիմք ամէն որ ջնջի մկրտութեամբ: Իսկ ներգոր-

ծա

ծականն յետ մկրտութեան կամօք մերովք որ գործեմք այն է։

Հարց. Ներգործականն քանի՞ս բաժանի։

Պատ. Յերիս, այսինքն. Մահացու. Ներելի. և Փոշետեսակ։

Հարց. Մահացուն զի՞նչ է։

Պատ. Է այն՝ զի յորում վերայ գտանիցի զնա մահացուցանէ։

Հարց. Ներելի և Փոշետեսակն զի՞նչ է։

Պատ. Նոքա են, զի ենթէ մարդ ոք գործէ և մոռանայ. կամ թեթևապէս կրէ զապաշխարանսն. կամ լիապէս չկատարէ թողու ած վն զի ներելի և փոշետեսակ ասելն՝ կարի թեթև մեղք ասել է. որ անուանքն պարզապէս յայտնեն։

Հարց. Մահացու մեղք քանի՞ք են։

Պատ. Եօթն են, այսինքն. Հպարտութի. Նախանձ. Բարկութի. Ծուլութի. Ագահութի. Որկրամոլութի. և Բղջախոհութիւն։

Հարց. Վրեժախնդիր մեղք յոյ ո՞ք են։

Պատ. Են չորեքին։ Անմեղ արեանն. Արուագիտութի. Զրկանք աշխատաց. Հատանել զվարձս մշակաց։

Զոր

Զորքս այսոքիկ՝ են սարսափելիք։

Հարց. Քանի՞ք են առաքինութիւնք ընդդէմ եօթն մոլութեանց։

Պատ. Եօթն են, այսինքն. Խոնարհութի՛ ընդդէմ Հպարտութե՛. Բարեհաճութի ընդդէմ Նախանձու. Հեզութիւն ընդդէմ Բարկութեան. Առատասրտութի՛ ընդդէմ Ագահութեան. Արիութիւն ընդդէմ Ծուլութե՛. Պահեցողութի՛ ընդդէմ Որկրամոլութե՛. Ողջախոհութիւն ընդդէմ Բղջախոհութե՛։

Հարց. Մեղքն քանի՞ բանիւ գործի՛ լինի։

Պատ. Երեք, այսինքն. Խորհրդով. Բանիւ. և Գործով։

Հարց. Պատմեա՛ մի ըստ միոջէ որ խնդրեմ։

Պատ. Խորհրդովն մեղանչել կոչի՝ յորժամ ՚ի սրտի մերում չար խորհիմք. Բանիւն այն է, երբ որ յիշոցք հանեմք ՚ի բերանոյ։ Գործովն որ ձեռօք, կամ ոտիւք կատարեմք, և ՚ի գլուխ ածեմք։

Հարց. Քանի՞ բանք են որ զմարդն վախեցուցանեն զմեղս գործելոյ։

Պատ. Չորս. այսինքն, Մահն։ Ահեղ

դա

դատաստանին։ Դժոխքն ահագին։ և արքայութիւնն անճառ։

Հարց. Մի՞ միայն զքրիստոնէական հաւատոյ զորպիսութիւնն ճանաչելով փրկութեան հասանեմք թէ ո՞չ։

Պատ. Մի միայն ճանաչողութեամբ ո՛չ հասանիմք։

Հարց. Վասն է՞ր։

Պատ. Վ̅ այն, զի հաւատք առանց գործոց նմանին մեռեալ մարմնոյ. որպէս սուրբ առաքեալն վկայէ, թէ հաւատք առանց գործոց մեռեալ է։

Հարց. Զի՞նչ են բարի գործքն։

Պատ. Աղօթք. Պահք. և Ողորմութիւնք։

Հարց. Գիտե՞ս զտէրունական աղօթքն։

Պատ. Այո՛ գիտեմ։

Հարց. Ասա՛ զոր տեսանեմ։

Պատ. Հայր մեր՝ որ յերկինս ես. սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր. և թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն. այլ փրկեա զմեզ

՚ի

՚ի չարէ։ Զի քո է արքայութի̄, և զօրութի, և փառք յաւիտեանս Ամէն։

Հարց. Գիտե՞ս ՚ի դէմս սրբուհւոյ Ածածնին սահմանադրեալ զաղօթքն։

Պատ. Այո՛ գիտեմ։

Հարց. Ասա՛ զոր լո՞ւայց։

Պատ. Անկանիմք առաջի քո տիրամայր մե̄ Ածածնին. և աղաչեմք զանա_րատ զկոյսդ. բարեխօսեա վ̄ա մե̄ ձայնից մերոց. և աղաչեա զմիածին որդի քո՝ փրկել զմեզ ՚ի փորձութենէ և յամ̄ վտանգից մերոց։ Որ արձակիչդ ես կապելոց պարգևատու ամենեցուն. այսօր հայցեմք ծե_րունւոյն՝ արձակեա և զիս զբազ_մամեղս ՚ի կապանաց մահու ՚ի կենաց յաւիտենից Ամէն։

Հարց. Յորժամ քահանայն տայ զաւէք կերակրոյն՝ դու զի՞նչ ասել պարտիս։

Պատ. Զաղօթս զայս։ Օրհնեալ է պարգևատուն կենաց և պարգևն անմահութե̄ Քրիստոս Ած մեր։

Հարց. Յորժամ տայ զօրհնէք ՚ի սմանէն՝ դու զի՞նչ ասել պարտիս։

Պատ. Զաղօթս զայս։ Օրհնեալ է շնոր

հն

հրն ձրի, և պարգևն անձախելի, կենդանի և կենդանարար մարմինն և արեանն Քի Այ մերոյ:

Հարց. Յորժամ ասէ 'ի սրբութիւն սըր բոյն՝ դու զի՞նչ ասել պարտիս:

Պատ. Զաղօթս Մեծին Յօհաննու Ոսկե- բերանին: Զերևեալս ինձ 'ի փըր կութիւն խոստովանիմ՝ ճշմարտապէս մարմին և արիւն Քի Այ յուսոյ իմոյ. և աղաչեմ՝ զքեզ, մե- ղայ յերկինս և առաջի քո: Սրբեա՛ զիս յամ պղծութէ հոգւոյ և մար մնոյ, շնորհեա՛ ինձ ժամանակ, և ցանկութի ապաշխարութե, փրկեա՛ զիս յերևելի և յաներևոյթ թշնա մոյ. ապահովեա՛ զօգուտն հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ: Պարգևեա՛ ինձ բարեգործութի՝ և բարեպաշտու թի՝ զքեզ արժանապէս ճաշակել և փառաւորել զհայր. և զորդի և ըզ սբ հոգին: Այժմ և միշտ և յա- ւիտեանս յաւիտենից Ամէն:

ՎԵՐՋ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм.ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎ.